

เทศน์เช้า วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมนะ ตั้งใจฟังธรรมะ สัจธรรม คุณติ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ตรัสรู้ธรรม แสงเดือนแสงตะวันมันโผล่ขึ้นมา แสงสัจธรรมโผล่ขึ้นมา ถ้าโผล่ขึ้นมาทำให้โลกนี้
สว่างไสวไป ถ้าโลกนี้สว่างไสว มันมีความร่มเย็นเป็นสุข

นี่ก็เหมือนกัน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะออกประพฤติปฏิบัติ สามเณร
ราหูเกิดแล้ว นางพิมพากกอยู่ จะเข้าไปดูก็ไม่ได้ สิ่งใดก็ไม่ได้ มันละล้าละลึงๆ เราจะบอกว่า
ความละล้าละลึงนั้นมันเป็นความมีดมนใจ

ในชีวิตเรามีความล่งเลตงสัย มีความทุกข์ความยากในหัวใจ มีแต่มีดมนไปทั้งนั้นนะ แต่
เวลาความมีดมน วันปกติของเราคือความมีดมน วันทำมาหากิน เราต้องปากกัดตีนถีบเพื่อความ
ดำรงชีวิตของเรา

แต่ถ้าเป็นสัจธรรมๆ วันที่สว่างไสวไป ถ้าวันสว่างไสว มันสว่างไสวที่ไหนละ ถ้ามัน
สว่างไสวมันต้องสว่างในหัวใจของเราไป ถ้าหัวใจเราเบิกบาน ถ้าหัวใจเราเบิกบานนะ ชีวิตนี้
แจ่มใสนะ ชีวิตเป็นเครื่องอยู่ ความกััดพันทนไปได้ ถ้าชีวิตที่มีแต่ความมีดมน มีแต่ความทุกข์
ความยากทั้งนั้นนะ

เวลาเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ เกิดเป็นมนุษย์มีคุณประโยชน์มาก เพราะเกิดเป็น
มนุษย์ มนุษย์เป็นผู้มีสมอง มนุษย์จะแสวงหาสัจธรรมขนาดไหนก็ได้ มนุษย์จะทำมาหากินใน
โลกก็ได้ มนุษย์จะทำร้ายใครก็ได้ มนุษย์จะฉ้อโกงใครก็ได้ มนุษย์จะทำลายใครก็ได้ มนุษย์
ทำลายล้างโลกก็ได้ มันได้ทั้งนั้นนะ มนุษย์ทำได้ทั้งนั้นนะ แต่เพราะอะไร เพราะความมีดมน
ของหัวใจ ถ้าความมีดมนของหัวใจมันยังทำลายเขาไปมหาศาลเลย ทำลายมหาศาลเพราะอะไร
เพราะกิเลสตัณหาความทะยานอยากมันปิดกั้นหัวใจอันนี้ ถ้ามันปิดกั้นหัวใจอันนี้ ทำสิ่งใดแล้ว
จะเป็นของเราๆ ไป ถ้าเป็นของเราๆ นะ

ถ้าจิตใจมันสว่างไสว จิตใจมันมีสังขารในหัวใจนะ มันเสียใจ ทำสิ่งใดที่บาดหมาง ทำสิ่งใดที่ทำให้คนทุกข์คนยาก ทำแล้วเสียใจภายหลัง สิ่งนั้นไม่ดีเลยๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนอย่างนี้นะ

แต่เวลากิเลสตัดหาความทะยานอยากในหัวใจมันทำทั้งนั้นนะ มันทำ มันต้องการ มันเหยียบย่ำเขาไปทั้งนั้นนะ นี่พูดถึงมันทำไปแล้วมีแต่ความทุกข์ความยาก เวลากระทำ เวลาทำโดยที่ขาดสติไป ทำแล้วมันด้วยความภูมิใจของเขา

แต่ถ้ามันมีสติสัมปชัญญะกลับมา มันเสียใจตลอดเวลา ความที่เสียใจๆ อย่างนั้น คนที่มีคุณธรรมในหัวใจ เราก็อยากเป็นคนอย่างนั้น เราก็อยากจะเป็นคนอย่างนั้น แต่การจะเป็นคนอย่างนั้นได้มันต้องฝึกฝนใจ

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาศึกษาแล้ว ๘ ประโยค ๑๐ ประโยค เขารู้สังขาร เขาเรียงความ เขาแต่งธรรมะได้ทั้งนั้นเลย แต่เวลาเขาจะประพฤติปฏิบัติ เขาไปถามหลวงปู่ฝั้นใจ “ผมมีความรู้รอบไปหมดเลย ผมรู้ธรรมะทุกแขนง ทุกบททุกบาท ผมรู้หมดเลย แต่จะให้ผมปฏิบัติอย่างไรละ จะให้ผมทำอย่างไร” นี่ไปถามหลวงปู่ฝั้น

หลวงปู่ฝั้นท่านเล่าให้ลูกศิษย์ลูกหาฟังต่อๆ เนืองกันมาไง จบ ๘ ประโยคนะ มีการศึกษาธรรมะเข้าใจทั้งนั้นนะ แต่จะเอาจริงๆ เข้า ไม่รู้จักตนเองไง แต่หลวงปู่ฝั้นท่านถามกลับ ท่านถามว่า ทุกข์มันอยู่ที่ไหน ทุกข์มันอยู่ที่ไหน กำหนดลงที่นั่น

ทุกข์มันอยู่ที่ไหนละ ทุกข์มันอยู่ที่หัวใจ เห็นไหม ทุกข์อยู่ที่ไหนก็ยังไม่รู้ว่าทุกข์อยู่ที่ไหน แต่ครูบาอาจารย์ของท่านประพฤติปฏิบัติมาแล้ว คนเราทุกข์เพราะมีความคิด คนเราทุกข์เพราะมีตัดหาความทะยานอยาก ความคิดอย่างนี้มันคิดขึ้นมาในหัวใจของเรา แล้วตัดหาความทะยานอยากมันยังกระตุ้น มันมีความทุกข์ความยากไปตลอด นี่ทุกข์เพราะกิเลสตัดหาความทะยานอยาก

แต่คนเรานะ เราฝึกฝนของเราๆ เราฝึกฝนของเรา เรามีสติปัญญาของเรา ถ้ามีสติปัญญาของเรา เรายับยั้งของเราได้ เรายับยั้งความคิดของเราได้ ถ้าเรายับยั้งความคิดของเราได้ เราทำความสงบของใจของเราได้ จิตใจของเรามีสมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน ถ้ามันเกิดการเกิดงาน เกิดงานคือมันเกิดปัญญาขึ้น ถ้าเกิดปัญญาขึ้น มันเกิดจากความคิดของตน ความคิดของ

คนมันคิดมาจากไหน ใครเป็นคนยุแห่มันขึ้นมา แล้วยุแห่แล้วใครไปส่งเสริมมันขึ้นมา นี่มันรู้เท่าทันความคิดของตน มันแยกความคิดของตน

ความคิดเป็นธรรมารมณ์ อารมณ์ใจ อารมณ์ที่เกิดจากกิเลสตัณหาความทะยานอยากไง แต่เรามีสติมีปัญญาขึ้นมา เราจับต้องของเราได้ ถ้ามันพิจารณาไป มันเห็นของมัน ถ้ามีความรู้ความเห็นอย่างนี้ ปัญญาเกิดอย่างนี้ ฝึกฝนขึ้นมาแล้วมันรู้มันเห็นของมัน ถ้ารู้เห็นขึ้นมา สิ่งที่ทำไปๆ มันก็มีสติปัญญาเท่าทันความคิดของตน ถ้าความคิดของตนอย่างนี้มันเป็นการกระทำกระทำเกิดมาจากไหนล่ะ เกิดมาจากการฝึกฝน เกิดมาจากการประพฤติปฏิบัติไง

แต่คนที่มีการศึกษา ศึกษาจน ๘ ประโยค ๑๐ ประโยค เขาก็ยังจับต้นชนปลายไม่ถูก แล้วเขาจับต้นชนปลายไม่ถูก เขามีแต่ความคิดส่งออกไป ความคิดส่งออกมันความคิดของเรา เรามีสติปัญญามาก เรามีการศึกษามา เรามีความรู้มาก แต่ทุกข์น่าดูเลย มีความรู้มากๆ มีสติมีปัญญามาก ทุกข์น่าดูเลย มันพินมันไฟทั้งนั้นเลย นี่ตัณหาความทะยานอยากไง

แต่ถ้าเรามีสติมีปัญญาขึ้นมา มีการฝึกฝนๆ อย่างนี้ มันเกิดจากคุณธรรมขึ้นมาในหัวใจ คุณธรรมมันเกิดจากไหนล่ะ คุณธรรม เห็นใหม่ เราอยากจะมีคุณธรรม เราอยากจะมีทรัพย์สมบัติ จะมีธรรมะในหัวใจมหาศาลเลย แล้วมันเกิดขึ้นอย่างไรล่ะ ธรรมะมันจะเกิดขึ้นมาได้อย่างไรล่ะ

มันเกิดขึ้นมาจากเรามีสติปัญญา มันต้องมีอำนาจวาสนาก่อน คำว่า “มีอำนาจวาสนา” คนมันระลึกรู้ คนที่มีอำนาจวาสนานะ มันมีสติยังคิด มันยังคิด ชีวิตนี่คืออะไร เกิดมาทำไม เกิดมาแล้วได้อะไร มันยังคิดไง พอมันยังคิด สิ่งที่มีค่าไง

เวลาหลวงตาท่านสอนประจำนะ สิ่งที่สัมผัสธรรมได้คือความรู้สึกของคน คือหัวใจเท่านั้น ไม่มีอย่างอื่นสัมผัสธรรมได้เลย แล้วสิ่งที่สัมผัสธรรมได้คือหัวใจ คือความรู้สึก แล้วความรู้สึกอันนี้ ความสัมผัสได้ ถ้ามีสติ ความสัมผัสมันก็ยับยั้งได้ ถ้ามีสมาธิขึ้นมามันสัมผัสได้ถึงความสุข ถ้ามีปัญหาขึ้นมา มันเกิดมรรคเกิดผลขึ้นมาจากหัวใจดวงนั้นไง

ถ้าใจดวงไหนไม่มีมรรค ใจดวงนั้นก็ไม่มีผลไง แล้วถ้ามันเกิด มันเกิดจากหัวใจดวงนั้นก็ต้องหัวใจดวงนั้นประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันจะเกิดขึ้นจากใจดวงนั้น ถ้าใจดวงนั้นขึ้นมา แต่ใจ

ดวงนั้นมันโดนตัดหาความทะยานอยาก โคนอวิชชามันครอบงำไว้ พอครอบงำไว้ด้วยความคิด
เรานี้ ความคิด ไม่เชื่อ ไม่เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น ไม่เชื่ออะไรเลย เราเป็นคนสุขยอดคน

ไม่เชื่อก็คือไม่เชื่อ ไม่เห็นมันให้โทษให้คุณใครเลย แต่ความไม่เชื่อทำให้เราเสียโอกาส
ไป เพราะความไม่เชื่อนั้น แล้วถ้ากิเลสมันยุมันแห่ขึ้นมา มันก็เชื่อกิเลสไป เวลากิเลสมันพูด เชื่อ
ไป ของเราๆ มันเชื่อกิเลสไป

แต่ถ้าเป็นธรรมดาๆ ไม่เชื่อๆ ไป ไม่เชื่อก็ยังไม่ได้พิสูจน์ใจ ถ้าพิสูจน์แล้ว เราชวนขวยกัน
มาอยู่ที่นี่ เรามาเสียสละทานของเรา ของของเราทั้งนั้นนะ เราหามาด้วยหยาดเหงื่อแรงงานเรา
ทั้งนั้นนะ แต่ทำไมเราอยากจะทำละ เราอยากจะทำเพราะอะไร เพราะเราจะเปิดหัวใจของเราไป

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเทศนาว่าภรรนะ เหมือนกับผู้ที่ภษณะ
ที่พลิกคว่ำไว้ภ ภษณะที่คว่ำไว้ สิ่งใดก็เข้ามาไม่ได้ใช่ไหม ภษณะที่มันหงายขึ้นมา ฝนตกแดด
ออกมันรับรู้ของมันใช่ไหม

หัวใจของเรา ที่เราศึกษาเราค้นคว้า เราจะหงายภษณะในหัวใจเราขึ้นมา ถ้ามันหงาย
ภษณะในหัวใจเราขึ้นมา มันมีการกระทำ มันปลอดโปร่งโล่งโล่ง ถ้ามันปลอดโปร่งโล่งโล่ง มัน
ทำสิ่งใดมันก็ทำของมันได้ ถ้ามันทำของมันได้

วันพระๆ ชีวิตเราไม่มีคมน ชีวิตมีคมน ชีวิตมีคมนหุดหู่ มันไปไหนไม่รอดไป แต่ถ้าชีวิต
ของเรา ชีวิตเรา เราเป็นชาวพุทธ เรามีสติปัญญาของเรา เราชวนขวยของเราไป หน้าที่การงาน
เราก็ได้ปากกัดตีนถีบทำของเรามาแล้ว มันก็ได้เท่านี้แหละ ถ้าอยู่อีกวันหนึ่ง เราก็ทำตรงนี้

แต่ถ้าเราเสียสละของเราไป เราไปวัดไปวา ไปทำบุญกุศลในหัวใจของเราเพื่อต้องการให้
หัวใจเรามันผ่อนคลาย ถ้ามันผ่อนคลายแล้ว สิ่งใดที่มันยึดอัดขัดข้องในใจแล้วมันค่อยมา
วิเคราะห์หัวใจอีกทีหนึ่ง

คนเราเกิดมามันมีเวรมีกรรมของมันมาทุกๆ คน จิตดวงนี้มันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ
ไม่มีต้นไม่มีปลาย มันต้องทำของมันมาทั้งนั้นนะ แล้วใจของเรา เราก็ยืนยันได้ว่าใจของเราต้อง
เคยทำคุณงามความดีของเราเหมือนกัน มันจะทุกข์มันจะยากขนาดไหนมันก็ทุกข์ยากได้ใน
ปัจจุบันนี้ แต่เราไม่เคยสร้างกรรมดีมาเลยหรือ

ถ้าเราเคยสร้างกรรมดีมา เราถึงใส่ใจ ถึงค้นคว้าของเราไง ถ้าเราใส่ใจ เราค้นคว้าของเรา เรามาทำบุญกุศลของเรา ทำบุญกุศลของเราเพื่อไม่ให้ชีวิตของเรามันมีดมนอนธการเกินไปนัก เราต้องการแสงสว่างๆ แสงสว่างในโลกนี้ คุณติ แสงสว่าง ถ้ามันพระอาทิตย์ขึ้น ถ้าในที่ร่มมันก็มีแสง เราเปิดไฟอยู่ในห้อง นอกห้องมันก็ไม่มีแสง

แสงสว่างแห่งปัญญา มันทะลุปรุโปร่งไปหมด มันแทงเข้าไปทั้งหมด สิ่งใดที่มันมีดมนอนธการ สิ่งใดที่มันหมักหมมไว้ ปัญญามันจะไปขุดคุ้ย มันจะไปชำระสะสาง นี่แสงสว่างแห่งปัญญาๆ ไง ถ้าแสงสว่างแห่งปัญญา ปัญญาการดำรงชีวิต

เราดำรงชีวิต โลกเขาจะเยาะเย้ยถากถางนะ คนไปวัดนี่คนมีปัญหาทั้งนั้นนะ ไอ้ฉันคนไม่ต้องไปวัด ฉันมีความสุข...จี๋ม่ ไอ้คนไปวัดๆ เป็นคนที่เขามีสติปัญญาของเขา เขามีสติปัญญาของเขา เขาจะค้นคว้าหาตัวของเขา คุณติ จบ ๘ ประโยคแล้วจะให้ปฏิบัติ ให้ผมเริ่มตรงไหนล่ะ

ถ้าเขาไปสอนญาติโยมนะ เขาว่าเขาเก่งหมด เขารู้หมด พุทโธ เขารู้หมด แต่เวลาเขาจะทำจริงๆ เขาสงสัยไง เพราะปัญญาเขาเยอะ ความรู้เขามาก เวลาจริงๆ ทำขึ้นมาเขากลับสงสัย พอสงสัยแล้ว ในสังคมเชื่อมั่นมันหลงปู่พื้นไซ้ใหม่ สมัยนั้นหลงปู่พื้นท่านมีชื่อเสียงไง ก็ไปถาม หลวงปู่พื้น “ผมจบ ๘ ประโยค เป็นเลขาเจ้าคณะภาคด้วยนะ แล้วผมอยากจะปฏิบัติธรรม ทำอย่างไรล่ะ”

หลวงปู่พื้นท่านย้อนกลับ ทุกข์มันอยู่ที่ไหนล่ะ กำหนดลงที่นั่น ทุกข์มันอยู่ที่ไหน กำหนดลงที่นั่น

นี่ไง เรามีความรู้ๆ ความรู้เราเยอะเยะ ความรู้เรามีมหาศาลเลย ถ้าสอนคนอื่นได้หมดเลย สอนใครก็ได้ ฉันไปบรต์มาก ปัญญาเลอเลิศเลย แต่เอาเข้าจริงๆ ตัวเองจะทำก็สงสัย เพราะปัญญามากเกินไป เพราะปัญญามันมาก มันเลยล้งเลสงสัยไปหมดเลย แล้วเวลาจะกลับมามหาใจเข้า นึกพุท ลมหายใจออกนึกโธ “โอ้โฮ! มันเป็นสมณะ มันไม่เกิดปัญญา”

ก็เอ็งยังไม่รู้จักตัวมึงเลย เราต้องค้นคว้าหาตัวเราก่อนไซ้ใหม่ เราต้องค้นคว้าหาจิตใจของเราไซ้ใหม่ จิตใจที่มันมีดมนอนธการ จิตใจที่มันมีดมนอนธการมันทุกข์ยากขนาดนี้ ไอ้ปัญญาๆ ศึกษามาเป็นสัญญา เราก็อ้างว่าเป็นปัญญา มันไปค้นคว้าธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปศึกษามา ไปจดจำมาทั้งนั้นนะ ของจดจำมามันก็ไม่จริงทั้งนั้นนะ

แต่ถ้ามันเป็นความจริงๆ ความจริงมันจะเกิดขึ้นจากเราไง คุณสิ เราทำงานได้ เราทำสิ่งใดได้ เราก็ทำได้หมดแหละ งานชิ้นนั้นเราทำไม่เป็น เราทำไม่เป็นทำไมไม่ได้ ก็ต้องฝึกหัดใช้ไหม เพราะเราไม่เคยทำมาไง แต่เราศึกษามา ทฤษฎีเราศึกษามาได้หมดเลยว่างานอย่างนี้ควรทำอย่างไรๆ แต่เวลาจะทำมันก็ซัดๆ เจินๆ ไปทั้งนั้นนะ เพราะว่าเราไม่เคยทำ แต่ทฤษฎีเรารู้อู๊ๆ ไปศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เหมือนกัน เรารู้อู๊ๆ ปฏิบัติเขาศึกษามาให้ปฏิบัติ นี่ไง เขาไม่ขัดแย้งกัน ไม่ขัดแย้งกัน ปฏิบัติศึกษาแล้ว ศึกษาเป็นทฤษฎีแล้วให้ปฏิบัติ

เวลาปฏิบัติขึ้นมา หลวงปู่มั่นท่านสอนหลวงตา เวลาจะปฏิบัติ สิ่งทีศึกษามาแล้ววางไว้ เพราะศึกษามาเป็นแนวทาง เวลาмаคั่นคว่า เวลาเราคิดพลาด เอามาไตรงตรง แต่ตอนนี้ที่เราปฏิบัติ เราต้องการสัจจะ เราต้องการความจริง เราต้องการ

จิตใจของเราที่มันมีมโนมธการมันก็มีมโนมธ ศึกษาหาความรู้หาศาลเลย แต่ก็มีมโนมธ แต่ถ้ามันจะเอาจริงเอาจังขึ้นมา วางไว้ก่อน แล้วหายใจเข้านิกพุท หายใจออกนิกโธ ทำไมต้องหายใจเข้าพุท ออกโธละ พอหายใจเข้าพุท ออกโธ มันก็เป็นวิตกวิจารณ์ วิตกวิจารณ์ก็คือความคิด ความคิดของเราความคิดโดยกิเลสมันขุ่นหม่นแท้ ความคิดมันก็พุ่งออกไป แต่ความคิดเราเกาะ เราเกาะพุทธานุสติไว้ มันเป็นสายใยของหัวใจไง มันเป็นกระแสของใจที่มันส่งออกไป มันส่งออกไปตลอดเวลา เราก็ยับยั้งมันไว้ สายใยอันนี้พาดพิงพุทชะไว้ พาดพิงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้ เราจะคั่นคว่าหาตัวมันๆ ใจ ถ้าคั่นคว่าหาตัวมัน หายใจเข้านิกพุท หายใจออกนิกโธ ถ้ามันละเอียด ระวังเข้ามา มันพอใจ มันยอมรับ

นี่ไง ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาถึง ๕ ประโยค แต่เวลาจะยอมรับความเป็นจริงขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายอมรับไม่ได้ เวลาพุทโธๆ ขึ้นไปจิตใจมันยอมรับ ยอมรับพุทธานุสติ มันยอมรับมันก็เป็นเนื้อเดียวกัน พุทโธๆ จนพุทโธไม่ได้ นั่นนะสัมมาสมาธิ นั่นนะตัวมันจริงๆ ตัวมันจริงมันก็อาศัย ความคิดที่มันเกิดดับๆ มีแต่ความทุกข์ทั้งนั้นนะ เวลาหายใจเข้านิกพุท หายใจออกนิกโธ มันก็พาดพิงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เกาะไว้ก่อนๆ

นี่ไง มีคำบริกรรม ใจมันมีกิริยา มีการกระทำ ถ้าใจมันมีกิริยา มีการกระทำ มันก็ไถ่งานมันขึ้นมา พองานมันขึ้นมา งานคือความสงบในตัวของมันเอง พองานสงบในตัวของมันเอง นี่

จิตสงบ ถ้าจิตไม่สงบจะเอาอะไรทำงาน คนตายทำงานไม่ได้ คนจะทำงานได้คือคนที่มิชีวิตถึงจะทำงานเป็น

คนตายแล้วทำอะไร คนตายแล้วก็ซากศพไง หัวใจที่มันไม่มี ไม่มีสัมมาสมาธิ ไม่มีสิ่งใดเลย มันส่งออกไปทั้งหมด มันไปกว้านเอาแต่พื้นแต่ไฟ มันจะมีสิ่งใดเป็นของมันขึ้นมา แล้วพอศึกษามาความรู้มหาศาลก็มีคมนอนธการ ศึกษามาโง่ ศึกษามาให้โง่โง่ ไม่ได้ศึกษามาให้ฉลาดไง ถ้าศึกษามาให้ฉลาด ศึกษามาแล้ววางไว้ ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาให้เป็นผลงานของเรา เป็นความจริงของเรา

ในสมัยพุทธกาลนะ เวลาเข้าพรรษาอธิษฐานกัน ถือธุดงค์วัตรเพื่อประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ออกพรรษาแล้วใครปฏิบัติได้มากได้น้อยไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์ว่าถูกหรือผิดใจ ใน ๑ พรรษานั้นก็จะขวนขวาย จะประพฤติปฏิบัติขึ้นมาให้เป็นผลงานของตนๆ เพราะอะไร เพราะเราไม่รู้ไง สมัยนั้นยังไม่มีการสื่อสาร การสื่อสารมันยังไม่ทันปัจจุบันนี้ การพิมพ์ก็ยังไม่ มี หนังสือยังไม่ มี จะเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ต้องฟังจากพระโอษฐ์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า การฟังธรรมถึงแสนยากใจ ถึงบอกการฟังอันนี้โอกาสยากมาก เพราะเป็นธรรมแท้ๆ เป็นธรรมที่ออกมาจากใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นธรรมที่ออกมาจากหัวใจของพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ นี่เป็นธรรมจริงๆ

แต่ถ้าเราไปฟังธรรมสิ่งที่ไม่จริง เวลาพระไปศึกษากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วออกไปเทศนาว่าการ แล้วไปเทศน์ผิดๆ กลับไป ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกโมฆบุรุษๆ โมฆบุรุษก็คนโง่ คนไม่มีสติปัญญา แล้วจะไปสอนคนอื่นๆ ใจ

แต่คนที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาแล้ว ได้ตั้งธรรมะขึ้นมาไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์ๆ นั้นนะความจริง นั้นนะสิ่งที่หัวใจที่สัมผัสๆ ใจ ความจริงมันเกิดขึ้นมาอย่างนี้ เรามาวัดมาวากันนะ เรามาทำบุญกุศลกัน มันเป็นบุญ มันเป็นอามิส คำว่า “อามิส” เหมือนรถยนต์เลย รถยนต์เติมน้ำมันมาเต็ม มันก็ขับไปได้ไกลไซ้ ไหม รถยนต์น้ำมันครั้งถึงก็ไปได้ครึ่งทางไซ้ไหม รถยนต์ที่ไม่มีน้ำมันเลย มันจอดอยู่เนี่ย เอ็งกลับไปไม่ได้หรอก เอ็งต้องไปซื้อน้ำมันมาเติม

ทำบุญกุศลนี้อามิสๆ ก็เติมน้ำมันๆ เติมหัวใจเราให้มีบุญกุศลขึ้นมาไง บุญกุศลขึ้นมา เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไง แต่เวลาสักจะจริงๆ ขึ้นมา อริยสัจ สิ่งนั้น คุณธรรมอันนั้นมันไม่ใช่ อามิส มันเป็นสังฆธรรม มันถึงว่าละเอียคลึกซึ่งไง

เราก็รู้ได้แค่รถยนต์ เพราะรถยนต์มันก็กินน้ำมัน ต่อไปก็ใช้ไฟฟ้า ใช้ไฮโดรเจน มันก็ไป เรือของมัน เทคโนโลยีมันไปของมันไป แต่ใจอันเก่า ทุกข์อันเดิม หาดังค์มาซื้อมัน ทุกข์ เหมือนเก่า

นี่ไง แต่ถ้าเป็นจริงๆ ขึ้นมา เป็นความจริงในหัวใจ ไม่ใช่เป็นอามิสไง แต่ในเมื่อเราเกิดมาเป็นมนุษย์ มนุษย์เกิดมาโดยความจริงตามสมมุติ เกิดมามีพ่อแม่ เกิดมามีชีวิตแล้วก็ต้องตายไปหมด คำว่า “ตายไป” คือชั่วคราวไง อายุขัย อายุขัย

แต่เวลามีคุณธรรมในหัวใจนะ ไม่มีการเกิดและไม่มีการตาย มันจะเต็มทีของมัน แล้วมันไปจากไหนล่ะ มันไปจากหัวใจเรานี่แหละ เราจะปฏิเสธว่านรกสวรรค์ไม่มี ธรรมะไม่มี เราปฏิเสธทุกข์เราได้ไหม เราปฏิเสธความรู้สึกเราได้ไหม ถ้ามันไม่มี เราก็ปฏิเสธสิ ชีวิตนี้ก็ไม่มีความรู้สึกก็ไม่มี เราไม่เอาอะไรเลย นิพพาน นิพพานโดยที่ไม่ต้องทำอะไรเลย

นิพพานสงบเย็นก็คลายใจ กินหญ้าเสร็จก็ไปนอนแช่น้ำ นิพพานสงบเย็น สงบมันก็คู่กับ ฟุ้งซ่าน เย็นก็คู่กับร้อน ไม่มี

นิพพานคือนิพพาน แต่มันเป็นสมมุติ สมมุติที่เขาเอามาเทศนาว่าการณ์เท่านั้นนะ ถ้ามันเป็นจริงๆ เป็นอย่างนี้ นี่พูดถึงสังฆธรรมนะ ถ้ามีครูบาอาจารย์ที่เป็นจริง ท่านจะยืนยันกับเรา เราทำเพื่อนี้ไง

อย่าให้ชีวิตมีดมน ถ้าชีวิตมีกิเลสตัดหาความทะยานอยากในหัวใจ จะมากน้อยแค่ไหน มันก็เศร้าหมองตั้งแต่หยาบละเอียด ถ้าปุณฺณเรานั้นมีดมนตลอด ครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจนเป็นพระอนาคามี

จิตเดิมแท้นี้ส่องใส จิตเดิมแท้หมองไปด้วยอุปกิเลส จิตเดิมแท้นี้ส่องใส จิตเดิมแท้นี้เป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส แม้แต่ส่องใสๆ อย่างนั้นยังมีดมนโดยอวิชชาเลย ขนาดส่องใสๆ มันยังมีดมนในระดับของมัน

แต่ถ้าเป็นจริงๆ ของเรา เราฝึกหัดของเรา ปฏิบัติของเรา มันมีค่า มีค่าที่นี้ เรานี้ชีวิตมัน มีคมนอนชการ ชีวิตมีความทุกข์ความยากทั้งนั้นนะ แต่เราเกิดเป็นมนุษย์ไง เกิดเป็นมนุษย์มา ขวนขวายของเรา ประพฤติปฏิบัติของเรา สร้างบุญกุศลของเรา สร้างไปทำไม สร้างไปทำไม อำนาจวาสนามีจริงหรือ ภูษาคิมิจริงหรือ

ปฏิเสธไป ใครปฏิเสธ ปฏิเสธไปเถอะ แต่ความจริงก็เป็นความจริง เวลาไปเจอมันแล้ว คอดก คอดกที่ไหนละ คอดกที่มันแก้ไขไม่ได้ไง มันอยู่ในหัวใจใจ มันพันไปไม่ได้ไง เวลาใคร จะพูดอย่างไรมันเรื่องของเขา แต่ความจริงในใจมันของจริงๆ เราเชื่อสัจย์กับสัจจะความจริง เรา มีสัจจะ เราจะทำของเรา

ฟังธรรมๆ วันนี้วันพระ วันพระเป็นผู้ประเสริฐ ทำให้หัวใจประเสริฐ ให้หัวใจเราเป็น พระให้สมบุญในใจของเรา เอวัง